

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK

TAMARA ČAPETA

esitatud 14. märtsil 2024¹

Kohtuasi C-535/22 P

Aeris Invest Sàrl

versus

Euroopa Komisjon,

Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB)

Apellatsioonkaebus – Majandus- ja rahapoliitika – Pangandusliit –
Ühtne kriisilahenduskord – Määrus (EL) nr 806/2014 – Artikkel 18 –
Kriisilahenduse eeltingimused – Artikkel 15 – Kriisilahenduse eesmärgid – Artikkel 22 –
Kriisilahenduse vahendite üldpõhimõtted – ELTL artikkel 296 – Põhjendamiskohustus –
Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47 – Tühistamishagi ja kahju hüvitamise hagi – Banco
Populari kriisilahendus

I. Sissejuhatus

1. Ühtne kriisilahenduskord loodi 2014. aastal.² Esimest korda kasutati seda 6. juunil 2017 Banco Popular Español SA (edaspidi „Banco Popular“) suhtes.

2. Apellatsioonkaebuse esitaja Aeris Invest Sàrl (edaspidi „Aeris Invest“) on Luksemburgi õiguse alusel asutatud juriidiline isik, kes oli Banco Populari aktsionär enne selle panga kriisilahendusskeemi³ vastuvõtmist. Banco Populari kapitalis osalust omanud füüsilised ja juriidilised isikud esitasid enne selle panga 7. juuni 2017. aasta kriisilahendust Üldkohtule üle 100 hagi.

3. Üldkohtule esitatud hagi vaidlustas Aeris Invest kriisilahendusskeemi ja selle kinnitamise Euroopa Komisjoni poolt teatud väidetavate vigade tõttu ning seoses ühtse kriisilahenduskorra määruse teatavate sätete kehtivusega. See hagi jäeti põhjendamata 1. juuni 2022. aasta kohtuotsusega Aeris Invest vs. komisjon ja SRB (T-628/17, EU:T:2022:315) (edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“).

¹ Algkeel: inglise.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediitiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT 2014, L 225, lk 1) (edaspidi „ühtse kriisilahenduskorra määrus“).

³ Ühtse Kriisilahendusnõukogu 7. juuni 2017. aasta täitevistung otsus SRB/EES/2017/08 Banco Popular Español, S.A. kriisilahendusskeemi vastuvõtmise kohta (edaspidi „kriisilahendusskeem“). Kriisilahendusskeem kiideti heaks komisjoni 7. juuni 2017. aasta otsusega (EL) 2017/1246, millega kinnitatakse Banco Popular Español S.A. kriisilahenduse skeem (ELT 2017, L 178, lk 15) (edaspidi „kinnitamine komisjoni poolt“).

4. Samal ajal on lahendamisel veel üks apellatsioonkaebus kohtuasjas *García Fernández jt vs. komisjon ja SRB*, C-541/22 P⁴, milles on vaidlustatud Üldkohtu paralleelne otsus sama kriisilahendusskeemi kohta (edaspidi „paralleelne apellatsiooniasi“). Esitatud argumendid kattuvad märkimisväärselt. Minu ettepanek nimetatud apellatsiooniasjas esitatakse samal päeval (edaspidi „paralleelne ettepanek“) ja neid kahte paralleelset ettepanekut tuleks lugeda koos.

5. Võttes arvesse paralleelse ettepaneku punktides 5–7 esitatud kontrollistandardit, teen Euroopa Kohtule ettepaneku jätta need kaks vaidlustatud kohtuotsust muutmata.

II. Üldkohtu menetluse viinud sündmused

6. Käesoleva apellatsiooniasja seisukohast olulised asjaolud, mida on üksikasjalikumalt selgitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 25–83, on identsed paralleelses ettepanekus kirjeldatutega. Suunan lugeja seega nimetatud ettepaneku punktide 9–24 juurde.

III. Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

7. Üldkohtule 18. septembril 2017 esitatud hagi palus Aeris Invest tühistada kriisilahendusskeemi ja selle kinnitamise komisjoni poolt.

8. 6. augustil 2018 lubati Hispaania Kuningriigil, parlamendil ja nõukogul astuda menetlusse ning 12. aprillil 2019 lubati seda teha ka Banco Santanderil. Nad kõik astusid menetlusse komisjoni ja Ühtse Kriisilahendusnõukogu (edaspidi „kriisilahendusnõukogu“) toetuseks.

9. 12. mai 2021. aasta kohtumäärusega pani Üldkohus kriisilahendusnõukogule kohustuse esitada täielikud versioonid kriisilahendusskeemist, hinnangust 2, Euroopa Keskpanga (edaspidi „EKP“) 6. juuni 2017. aasta hinnangust Banco Popolari maksejõuetuse või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise kohta, Banco Popolari 6. juuni 2017. aasta kirjust EKP-le, sealhulgas selle kirja lisast, ning EKP 18. mai 2017. aasta kirjust Banco Popolari.

10. Üldkohus otsustas pärast nende dokumentidega tutvumist, et need ei ole kohtuasja lahendamiseks vajalikud, ning eemaldas 9. juuni 2021. aasta kohtumäärusega toimikust dokumentide konfidentsiaalsed versioonid ning edastas hagejale, komisjonile, Hispaania Kuningriigile, parlamendile, nõukogule ja Banco Santanderile Banco Popolari 6. juuni 2017. aasta kirja EKP-le ilma selle kirja lisata.

11. Üldkohus jättis hagi täies ulatuses põhjendamatusse tõttu rahuldamata.

⁴ Selles on vaidlustatud 1. juuni 2022. aasta kohtuotsus *Eleveité Invest Group jt vs. komisjon ja SRB* (T-523/17, EU:T:2022:313) (edaspidi „paralleelselt vaidlustatud kohtuotsus“).

IV. Menetlus Euroopa Kohtus

12. Aeris Invest palub 9. augustil 2022 esitatud apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja kooskõlas hageja nõuetega esimese astme menetluses Üldkohtus;
- tühistada kriisilahendusnõukogu kriisilahendusskeem;
- tühistada kriisilahendusskeemi kinnitamine komisjoni poolt ja
- tunnistada ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklid 15 ja 22 ELTL artikli 277 alusel kohaldamatuks;
- mõista esimese astme menetluse ja apellatsioonimenetluse kohtukulud välja komisjonilt ja kriisilahendusnõukogult;
- teise võimalusena saata asi tagasi Üldkohtusse ja sellisel juhul otsustada kohtukulude jaotus edaspidi.

13. Komisjon, kriisilahendusnõukogu, nõukogu, Hispaania Kuningriik ja Banco Santander paluvad Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja apellandilt.

14. Lisaks palub nõukogu Euroopa Kohtult, et:

- juhul kui Euroopa Kohus tühistab vaidlustatud kohtuotsuse ja teeb otsuse hagi kohta Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 alusel, lükkaks ta tagasi ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklite 15, 18, 20, 21, 22 ja 24 õigusvastasuse vastuväite.

15. Lisaks palub Banco Santander Euroopa Kohtul juhul, kui ta rahuldab apellatsioonkaebuse ja otsustab Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 kohaselt teha ise tühistamishagi kohta otsuse:

- piirata kooskõlas ELTL artikli 264 teise lõiguga kohtuotsuse ulatust, jättes kehtima Banco Populari Banco Santanderile müümise tagajärjed.

V. Analüüs

16. Apellant on esitanud kaheksa apellatsioonkaebuse väidet. Esimese väite kohaselt rikkus Üldkohus ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklit 18, hoolsuskohustust ja põhjendamiskohustust. Teises väites leiab appellant, et Üldkohus rikkus ühtse kriisilahenduskorra määruse artikleid 14 ja 20, hoolsuskohustust ning ELTL artiklit 296. Kolmanda väite kohaselt rikkus Üldkohus hoolsuskohustust, Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikleid 17 ja 47 ning ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklit 14. Neljanda väite kohaselt

rikkus Üldkohus harta artiklist 47 tulenevat kaitseõigust ja ELTL artiklit 296. Viienda väite kohaselt rikkus Üldkohus ELTL artiklit 296 ja harta artiklis 47 sätestatud kaitseõigust seoses kriisilahenduskava ja hinnangu 2 konfidentsiaalsusega. Kuuenda väite kohaselt rikkus Üldkohus harta artiklit 47 ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklit 6, kui ta lükkas tagasi apellandi esitatud dokumendi väljanõudmise taotluse. Seitsmenda väite kohaselt rikkus Üldkohus harta artikleid 17 ja 52, kui ta lükkas tagasi ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklite 15 ja 22 õigusvastasuse vastuväite, kuna need riivavad ebaproportsionaalselt õigust omandile. Kaheksanda väite kohaselt rikkus Üldkohus harta artikleid 17 ja 52 ning ELL artikli 5 lõiget 4.

17. Käesolevas apellatsiooniasjas on esitatud mitu väidet, mis ühtivad paralleelses apellatsiooniasjas esitatutega. Kuna need kaks kohtuasja on omavahel seotud, jagan käesoleva ettepaneku kahte ossa: osas A käsitlen mõlema kohtuasja ühiseid väiteid ja osas B käsitlen neid, mis on seotud käesoleva apellatsiooniasjaga.

A. Kohtuasjade C-535/22 P ja C-541/22 P ühised väited

18. Mõlemas apellatsiooniasjas on ühised kaks teemat. Esimene puudutab ühtse kriisilahenduskorra määruse⁵ artiklit 18, mida käsitlen 1. jaos.

19. Kahe apellatsiooniasja teine ühine teema puudutab põhjendamiskohustuse ja harta artikli 47 väidetavat rikkumist Üldkohtu poolt.⁶ Käsitlen neid küsimusi 2. jaos.

1. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikkel 18

a) Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punkt a

20. Esimeses väites leiab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi⁷, kui ta leidis, et likviidsusküsimused võivad olla põhjus, miks võib panka pidada maksejõuetuks või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävaks, sest pank, kuigi sellel oli likviidsusprobleeme, oli maksevõimeline. Paralleelse apellatsiooniasja apellandid väidavad esimese väite esimeses osas samuti, et Üldkohus leidis väärt, et maksejõuetus ei ole panga maksejõuetuse või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise tuvastamise tingimus.

21. Teiseks väidavad ka apellandid paralleelselt esitatud apellatsioonkaebuses, et Üldkohus eksis, kui ta kiitis heaks kriisilahendusnõukogu passiivsuse seoses vajadusega anda Banco Popularile erakorralist likviidsusabi, kuna kriisilahendusnõukogul on hoolsuskohustus, sealhulgas kohustus tagada erakorraline likviidsusabi enne, kui pank on maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv.⁸

⁵ Need väited on esitatud kohtuasja C-535/22 P apellatsioonkaebuse esimeses väites ja kohtuasja C-541/22 P apellatsioonkaebuse esimeses väites.

⁶ Need väited on esitatud kohtuasja C-535/22 P apellatsioonkaebuse neljandas, viiendas ja kuuendas väites ning kohtuasja C-541/22 P apellatsioonkaebuse teise väite viiendas ja kuuendas osas.

⁷ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 275–304.

⁸ Paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punktid 118–177.

22. Mis puudutab esimest väidet, siis on mõlema vaidlustatud kohtuotsuse kohaselt maksejõuetuks või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise tuvastamise tingimused täpsemalt reguleeritud ühtse kriisilahenduskorra määruse⁹ artikli 18 lõikes 4 ja nendes ei ole nõutud, et pank oleks maksejõuetu, samuti ei välista need tingimused maksejõuetuks või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise tuvastamist, kui pangal on likviidsusprobleemid, mis ei ole ajutised.

23. Seejärel hindas Üldkohus eri allikaid ja selgitusi, mille alusel EKP (maksejõuetuks või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise hinnangus) ja kriisilahendusnõukogu (kriisilahenduskavas) järgisid ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punkti a, mida nad Banco Popolari akuutsete likviidsusprobleemi arvestades ka tegid.

24. See hõlmas Banco Popolari 2016. aasta aastaaruannet, Banco Popolari reitingu alandamist eri reitinguagentuuride poolt, negatiivset kajastust ajakirjanduses, panga likviidsuskatet (mis oli langenud alla 80% miinimumkünnise), Euroopa Pangandusjärelevalve suuniseid¹⁰, milles on sätestatud maksejõuetuks või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise hindamise tingimused, ja Banco Popolari juhatuse kirja.¹¹

25. Üldkohus viitas ühtse kriisilahenduskorra määruse põhjendusele 57, mille kohaselt tuleks kriisilahendusotsus teha enne ettevõtja maksejõuetuks muutumist ja siis, kui tal on veel kapitali. Ta järeldas seega õigesti, et maksejõuetus ei ole ainus stsenaarium, milles võidakse teha otsus kriisilahenduse kohta.¹²

26. Ühtse kriisilahenduskorra määruse või Euroopa Pangandusjärelevalve suuniste tekstis ei viita miski sellele, et likviidsusküsimused, mis ei ole ajutised, ei saa viia lõppjärelausele maksejõuetuse või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise kohta. Üldkohus on seega õigesti tõlgendanud ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõikeid 1 ja 4 ning leidnud, et järeldus, et Banco Popular oli maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv, vastab ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 4 punktis c sätestatud tingimusele, nimelt et „ettevõtja ei suuda või on objektiivseid tõendeid, mis toetavad järeldust, et ettevõtja lähiajal ei suuda oma võlgu või muid kohustusi tasuda nende sissenõutavaks muutumisel“.

27. Mis puudutab teist väidet, siis väidavad paralleelse apellatsiooniasja apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et kriisilahendusnõukogu ei aidanud Banco Popolari maksejõuetusele kaasa. Nad väidavad, et Üldkohus järeldas vääralt, et panga maksejõuetuse või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise põhjused on eraldiseisvad selle tuvastamisest, kas kriisilahendus vastab ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punkti a nõuetele.¹³

⁹ Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 288, paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punkt 130.

¹⁰ Euroopa Pangandusjärelevalve 6. augusti 2015. aasta suunised erinevate asjaolude tõlgendamise kohta, mille puhul peetakse krediidiasutust või investeerimisühingut direktiivi 2014/59/EL artikli 32 lõike 6 kohaselt maksejõuetuks või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävaks (EBA/GL/2015/07).

¹¹ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 291, 292, 297 ja 298. Vt ka paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punktid 118–145.

¹² Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 286, paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punkt 132.

¹³ Paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punkt 166.

28. Paralleelse apellatsiooniasja apellandid väidavad, et ühtse kriisilahenduskorra määruse¹⁴ põhjendus 52 paneb kriisilahendusnõukogule kohustuse tagada, et enne kriisilahendusotsuse tegemist saab pank erakorralist likviidsusabi. Sellele vastuseks lükkas Üldkohus selle argumendi minu arvates õigesti tagasi, kinnitades, et erakorraline likviidsusabi kuulub riikide keskpankade pädevusse.¹⁵ Nimelt nagu komisjon ja kriisilahendusnõukogu oma kirjalikes seisukohtades õigesti märgivad, ei saa ühtse kriisilahenduskorra määruse põhjendust 52 käsitada õigusliku alusena, mis kehtestaks kohustuse enne kriisilahendusotsust „pank päästa“.

29. Paralleelse apellatsiooniasja apellandid väidavad, et Üldkohus rikkus *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*'i põhimõtet, mille kohaselt ei ole ühelgi isikul õigusteelise saamiseks tugineda oma väärkäitumisele.¹⁶ Selles kontekstis väidavad paralleelse apellatsiooniasja apellandid, et Üldkohus eraldas vääralt hea halduse põhimõtte kriisilahendusskeemi õiguspärasuse küsimusest.¹⁷

30. Minu arvates keskendus Üldkohus õigesti ühtse kriisilahenduskorra määrusest tulenevatele kriisilahendusnõukogu ülesannetele ja tingimustele, mida see näeb ette määruse artikli 18 lõike 1 alusel kriisilahenduse kohta otsuse tegemiseks. Samuti ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta otsustas käsitleda kriisilahendusnõukogu väidetavat väärkäitumist paralleelse apellatsiooniasja apellantide esitatud kahju hüvitamise nõude raames, mitte seoses kriisilahendusskeemi õiguspärasusega.¹⁸

31. Kokkuvõttes leian, et Euroopa Kohus peaks jätma rahuldamata kõik ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punktiga a seotud väited.

b) Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punkt b

32. Esiteks väidab Aeris Invest, et võtta sai kriisilahendusele alternatiivseid meetmeid ja et seetõttu tõlgendas Üldkohus vääralt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punkti b.¹⁹ Täpsemalt heidab ta Üldkohtule ette, et viimane ei nõudnud kriisilahendusnõukogult, et see analüüsiks üksikasjalikult ja erapooletult põhjusi, miks Banco Popularile täiendavat erakorralist likviidsusabi ei antud. Sarnaselt väidavad paralleelse apellatsiooniasja apellandid, et Üldkohus rikkus oma põhjendamiskohustust, hindas tõendeid valesti ja tõlgendas vääralt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punkti b.²⁰

¹⁴ Ühtne kriisilahenduskord peaks rajanema [nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta] määruse (EL) nr 1024/2013[, millega antakse Euroopa Keskpangale eriuülesanded seoses krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT 2013 L 287, lk 63)] ja [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta] direktiivi 2014/59/EL[, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT 2014 L 173, lk 190)] õigusraamistikel. Seetõttu peaks kriisilahendusnõukogul olema õigus sekkuda varases etapis, kui ettevõtja finantsseisund või maksevõime halveneb. Teave, mida kriisilahendusnõukogu saab selles etapis liikmesriigi kriisilahendusametilt või EKP-lt, on väga oluline otsuse tegemiseks meetmete kohta, mida ta võib võtta, et valmistuda asjaomase ettevõtja kriisilahenduseks.

¹⁵ Paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punkt 175.

¹⁶ Paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punktid 167–168.

¹⁷ Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 173.

¹⁸ Paralleelses ettepanekus käsitleti liidu lepinguvälist vastutust puudutavad väidet paralleelse apellatsiooniasja neljanda väite raames (punktid 63–87).

¹⁹ See väide puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 305–327.

²⁰ Need väited puudutavad paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punkte 178–231.

33. Üldkohus analüüsis i) seda, et kriisilahendusnõukogu oli võtnud arvesse Banco Popularile antud erakorralist likviidsusabi, ii) seda, et EKP oli selle heaks kiitnud, ja iii) seda, et selline abi ei mõjutanud „Banco Populari likviidsuspositsiooni vähenemist“.²¹ Üldkohus analüüsis ka EKP ja Banco de España (Hispaania keskpank) kirjavahetust erakorralise likviidsusabi teemal, mis Üldkohtu hinnangul tõendas Banco Populari olukorra kiiret halvenemist.²² Üldkohus viitas ka EKP järeldusele, et isegi kui erakorraline likviidsusabi oleks 5. juunil 2017 heaks kiidetud, ei oleks Banco Popular suutnud oma kohustusi hiljemalt 7. juuniks 2017 täita.²³ Lõpuks järeldas Üldkohus, et ühtse kriisilahenduskorra määruse kohaselt ei ole erakorralise likviidsusabi andmine kriisilahendusnõukogu ülesanne.²⁴

34. Eeltoodut arvestades olen seisukohal, et Üldkohus vaatas nõuetekohaselt läbi kriisilahendusnõukogule ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punktist b tulenevad kohustused.

35. Teiseks arutleb apellant summade üle, mis tema arvates olid erakorralise likviidsusabina tegelikult kättesaadavad, kuid ta ei väida siiski, et Üldkohus moonutas faktilisi asjaolusid. Paralleelse apellatsioonkaebuse apellandid vaidlustavad samuti selle, kuidas Üldkohus hindas tõendeid seoses erakorralise likviidsusabi summadega, mida oleks võidud anda, kapitali suurendamisega, varade eraldamisega, eraõigusliku müügiga kolmandale isikule ning võimaliku riigiabi ja ühtse kriisilahendusfondi kasutamisega.

36. Ma leian, et need argumendid on vastuvõetamatud, kuna Euroopa Kohus ei ole pädev tuvastama faktilisi asjaolusid ega uurima tõendeid, välja arvatud juhul, kui apellant väidab, et Üldkohus moonutas faktilisi asjaolusid ja et niisugune moonutamine ilmneb ilmselgelt kohtu toimikus olevatest materjalidest.²⁵

37. Lisaks peab moonutamisele viitav pool näitama täpselt ära need tõendid, mida Üldkohus on väidetavalt moonutanud, ning nimetama need analüüsivead, mis tema arvates on Üldkohtu sellise moonutamiseni viinud.²⁶

38. Mõlema apellatsiooniasja apellandid piirduvad aga Üldkohtule esitatud faktiliste asjaolude kordamisega, tõendamata, et Üldkohus on tõendeid moonutanud.

39. Võttes arvesse eespool esitatud kaalutlusi tuleb apellantide argumendid osas, milles need on vastuvõetavad, ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punkti b käsitlevas osas tagasi lükata.

²¹ Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 308.

²² *Ibid.*, punkt 310.

²³ Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 308, paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punkt 184.

²⁴ Selle asemel analüüsis Üldkohus dokumente, millele kriisilahendusnõukogu tugines, kui ta järeldas, et kriisilahendusele ei ole ühtegi alternatiivi (heaks kiidetud täiendav erakorraline likviidsusabi, mis ei aidanud olukorda parandada; ja Hispaania Keskpanga poolt täiendava erakorralise likviidsusabi puudumine). Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 314 ja 315.

²⁵ 2. septembri 2010. aasta kohtuotsus komisjon vs. Deutsche Post (C-399/08 P, EU:C:2010:481, punkt 63); 29. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus komisjon vs. ANKO (C-78/14 P, EU:C:2015:732, punkt 54).

²⁶ 10. novembri 2022. aasta kohtuotsus komisjon vs. Valencia Club de Fútbol (C-211/20 P, EU:C:2022:862, punkt 55).

c) Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punkt c

40. Paralleelse apellatsioonkaebuse apellandid väidavad oma esimese väite kolmandas osas esiteks, et Üldkohus tõlgendas vääralt viisi, kuidas tuleb ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punkti c ja artikli 14 lõike 2 kohaselt huve kaaluda.

41. Teiseks väidavad nad, et Üldkohus tegi vea, kui ta leidis, et nende Itaalia pankade kohtlemine, kes olid maksejõuetud või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävad, kuid kelle suhtes kriisilahendust ei toimunud, ei olnud diskrimineeriv.²⁷

42. Kolmandaks vaidlustavad nad Üldkohtu otsuse tunnistada uued argumendid vastuvõetamatuks, kuna need esitati esimese kohtuastme menetluses hilinenult.²⁸

43. Mis puudutab esimest argumenti, siis väitsid paralleelse apellatsiooniasja apellandid, et kriisilahendusnõukogu ja komisjon oleksid pidanud kaaluma avalikku huvi võrreldes aktsionäride huviga.

44. Lükates selle argumendi minu arvates õigesti tagasi, märkis Üldkohus paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 246, et otsustades avaliku huvi üle kriisilahenduse vastu, ei ole tähtsad ainult aktsionäride huvid, vaid ka panga hoiustajate, töötajate ja muude võlausaldajate huvid kooskõlas ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 14 lõikega 2. Lisaks analüüsis Üldkohus eeliseid²⁹, mis kompenseerivad Banco Popolari aktsionäridele tekkivat kahju, võrreldes olukorraga, kus pank oleks likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses.

45. Mis puudutab teist punkti, siis leian, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et Itaalia pankade kriisilahenduse puudumine ei ole võrreldav olukord, mis tooks kaasa diskrimineerimise. Üldkohus viitas õigesti asjaolule, et need pangad ei täitnud kriisilahendusnõukogu sõnul kriitilisi funktsioone ja nende likvideerimisel (erinevalt kriisilahendusest) ei oleks märkimisväärselt negatiivset mõju finantsstabiilsusele. Üldkohus märkis samuti õigesti, et sellises olukorras oleks sobiv võrdlusalus pank, mis on samuti läbinud kriisilahendusmenetluse.

46. Lõpuks leian, et Üldkohus lükkas õigesti tagasi paralleelse apellatsiooniasja apellantide uue argumendi selle esitamisega hilinemise tõttu. Paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 261 selgitas Üldkohus, et esimeses kohtuastmes esitasid hagejad hilinenult argumendi ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 24 kohta, põhjendades väite hilist esitamist sellega, et dokumendid ei olnud hagi esitamise ajal kättesaadavad.

47. Ent nagu märgib Üldkohus, viitavad dokumendid faktilistele asjaoludele, mis olid esimese kohtuastme hagejatele teada, mistõttu uute argumentide hilinenult esitamine ei tulenenud õiguslikest ega faktilistest asjaoludest, millest esimese kohtuastme hagejad ei olnud teadlikud.

48. Seetõttu teen ettepaneku, et Euroopa Kohus lükkaks põhjendamatutena tagasi paralleelse apellatsiooniasja apellantide argumendid, mis puudutavad ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punkti c.

²⁷ Paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punkt 254.

²⁸ Need väidetavad vead on tehtud paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 243–247, 254 ja 261.

²⁹ Nimelt kriitiliste funktsioonide säilitamise, majandusele ja finantsstabiilsusele avalduva negatiivse mõju piiramise ning võlausaldajate kahju ärahoidmise kujul. Paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punkt 247.

2. Põhjendamiskohustus ja harta artikkel 47

49. Käesolevas menetluses käsitletavas neljandas, viiendas ja kuuendas väites ning paralleelse apellatsiooniasja teise väite viiendas ja kuuendas osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus oma põhjendamiskohustust ning harta artiklit 47 esiteks seoses kriisilahendusskeemi ja hinnanguga 2, ning teiseks seoses teatavate kriisilahendusmenetluse dokumentide konfidentsiaalsusega ja Üldkohtu otsusega esimeses kohtuastmes menetlust korraldavaid meetmeid mitte võtta.

50. Milliseid kohustusi peaks Euroopa Kohus Üldkohtu põhjendamiskohustuse raames kontrollima?

51. Euroopa Kohus leidis, et „Üldkohtu otsuse põhjendustest peab selgelt ja üheselt mõistetavalt ilmnema Üldkohtu arutluskäik, et huvitatud isik mõistaks vastuvõetud otsuse põhjendusi ja Euroopa Kohus võiks teostada oma kohtulikku kontrolli“. ³⁰ See ei tähenda siiski, et Üldkohus on kohustatud ammendavalt, üksahaaval analüüsima menetlusosaliste kõiki argumente, mis tähendab, et Üldkohtu põhjendus võib olla tuletatav, kui see „võimaldab huvitatud isikul teada saada põhjused, miks Üldkohus nende argumentidega ei nõustunud, ning annab Euroopa Kohtule piisavalt teavet oma kontrolli tegemiseks“. ³¹

52. Euroopa Kohus leidis, et „otsuse põhjenduste täpsuse aste peab olema proportsionaalne materiaalsete võimaluste ja tehniliste tingimuste või tähtaegadega, millest kinni pidades see tuleb teha“. ³²

53. Käesolevas apellatsiooniasjas peab Euroopa Kohus seega kindlaks tegema, kas Üldkohus on piisavalt selgitanud oma otsust seoses esimeses kohtuastmes esitatud väidega.

a) Hinnangud ja kriisilahendusskeem

54. Apellant väidab apellatsioonkaebuse neljandas väites, et Üldkohus esitas kriisilahendusskeemi läbivaatamisel ebapiisavad ja vastuolulised põhjendused, eelkõige seoses kriisilahendusskeemis oleva hinnanguga 2 ³³ ning kriisilahendusskeemi põhjendustega 23, 24 ja 26 seoses Banco Popolari likviidsusprobleemide tõsidusega. Paralleelse apellatsiooniasja apellandid väidavad oma teise väite kuuendas osas, et Üldkohus täitis ise kriisilahendusnõukogu põhjendamiskohustuse.

55. Tuleb lisada, et apellant seab käesolevas apellatsiooniasjas kahtluse alla faktilised asjaolud ³⁴, mida Üldkohus pidas tõendatuks, ilma et ta väidaks, et Üldkohus on faktilisi asjaolusid moonutanud. ³⁵ Lisaks on nõue vastuvõetamatu, kui „apellatsioonkaebus [...] piirdub Üldkohtus juba esitatud väidete ja argumentide, sealhulgas otseselt selle kohtu poolt tagasi lükatud asjaoludel põhinevate väidete ja argumentide sõnasõnalise kordamise või taasesitamisega [...]“.

³⁰ Vt 19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus HK vs. komisjon (C-460/18 P, EU:C:2019:1119, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

³¹ 18. jaanuari 2024. aasta kohtuotsus Jenkinson vs. nõukogu jt (C-46/22 P, EU:C:2024:50, punkt 131).

³² 6. novembri 2012. aasta kohtuotsus Éditions Odile Jacob vs. komisjon (C-551/10 P, EU:C:2012:681, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).

³³ Eri hinnangute esitamise kohta vt paralleelse ettepaneku punktid 16, 19 ja 23.

³⁴ Need puudutavad hinnangus 1 ja hinnangus 2 esitatud summasid.

³⁵ Vt eespool joonealustes märkustes 25 ja 26 mainitud kohtupraktika.

Selline apellatsioonkaebus kujutab endast tegelikult vaid nõuet, mille eesmärk on lihtsalt saavutada Üldkohtule esitatud hagiavalduse uuesti läbivaatamine, mis aga väljub Euroopa Kohtu pädevuse piirest³⁶.

56. Leian, et apellatsioonkaebuse neljas väide üksnes kordab esimeses kohtuastmes esitatud argumente, käsitlemata Üldkohtu enda argumente. Seega peaks Euroopa Kohus tunnistama need faktiväited vastuvõetamatuks.

57. Kui Euroopa Kohus peaks teisiti arvama, leian ma, et see apellatsioonkaebuse väide tuleb põhjendamata tõttu tagasi lükata. Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuses, et hinnangu 2 järeldused ei ole omavahel vastuolus, kuna need teenisid erinevaid eesmärke: kriisilahendusnõukogu järeldus, et Banco Popular on maksevõimeline, väljendas panga raamatupidamislikku väärtust, samas kui eri hinnangud panga väärtuse kohta³⁷ väljendasid selle turuväärtust.

58. Raamatupidamislikku väärtust võib kõige lihtsamalt kirjeldada kui äriühingu väärtust, nagu see on kajastatud bilansis. Turuväärtus on panga hetke turuhind.³⁸ Seda erisust arvestades leian, et Üldkohus leidis õigesti, et hinnangus 2 ei olnud vastuolusid, kui selles oli märgitud, et Banco Popular on maksevõimeline, ent samas, et tema turuväärtus oli halvimal juhul hinnanguliselt – 8,2 miljardit eurot.

59. Apellatsioonkaebuse neljanda väite teises osas väidab apellant, et Üldkohus rikkus põhjendamiskohustust, kui ta möönis, et kriisilahendusskeemi põhjendused 23, 24 ja 26 on piisavad, et mõista Banco Populari olukorra halvenemist ja kriisilahenduse vajadust. Nad väidavad, et teave on üldine ja seda võib kohaldada mis tahes likviidsuskriisile.

60. Euroopa Kohus peaks need väited tagasi lükkama. Nagu kriisilahendusnõukogu oma vastuses õigesti rõhutab, ei ole apellant tõendanud, miks on teave Banco Populari olukorra halvenemise kohta üldine ega ka täpsustanud, mis on puudu, et hästi mõista panga likviidsuskriisi ja kriisilahenduse vajalikkust.

61. Paralleelse apellatsiooniasja apellantide teise väite kuuenda osa mitu argumenti³⁹ tuleb tunnistada vastuvõetamatuks. Kuigi need apellandid viitavad paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse asjakohasele punktile, viitavad nad paralleelses apellatsioonkaebuses üksnes üldiselt

³⁶ Vt 28. jaanuari 2021. aasta kohtuotsus Qualcomm ja Qualcomm Europe vs. komisjon (C-466/19 P, EU:C:2021:76, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

³⁷ Selles hinnangus hinnati Banco Populari majanduslikuks väärtuseks parima stsenaariumi korral 1,3 miljardit eurot, halvima stsenaariumi korral –8,2 miljardit eurot ning parima hinnangu kohaselt –2 miljardit eurot.

³⁸ Vt vaidlustatud kohtuotsuse punkt 343. Nende kahe meetodi võimalike erinevuste selgitamiseks vt Macit, F., ja Topaloğlu, Z., „Why bank market value to book ratios are so different: evidence from Turkish banking sector“, *Economic and Business Review*, 2012, vol. 14(2), lk 169. Või kahe mõõtmismeetodi erinevuste analüüsimiseks vt Bowman, R. G., „The Importance of a market value measurement of Debt in Assessing Leverage“, *Journal of Accounting Research*, 1980, vol. 18 (1), lk 242, eelkõige lk 245–246.

³⁹ Tegemist on kriisilahendusnõukogu vastu suunatud argumentidega ja tema põhjendamiskohustuse väidetava rikkumisega seoses kriisilahendusskeemiga osas, mis puudutab Deloitte'i valimist sõltumatuks hindajaks. Mõni selles osas esitatud argument kordab samuti eespool käsitletud ühte kriisilahenduskorra määruse artikli 18 kohta esitatud argumente (küsimus, kas tõsine likviidsuskriis on aluseks järeldusele, et pank on maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv; kas kriisilahendusnõukogul on erakorralise likviidsusabi andmisel mis tahes roll).

põhjenduste puudumisele, täpsustamata Üldkohtu väidetavalt tehtud viga.⁴⁰ Lisaks esitavad nad apellatsiooni staadiumis ka uusi argumente hinnangu 2 mittekonfidentsiaalse versiooni kohta, mis ei ole vastuvõetavad.⁴¹

62. Sisu osas tuleb veel käsitleda kahte argumenti. Esiteks väidavad paralleelse apellatsiooniasja apellandid, et Üldkohus leidis väärt, et komisjon täitis kriisilahendusskeemi kinnitamisel oma põhjendamiskohustust.⁴² Teiseks väidavad nad, et Üldkohus leidis väärt, et nende argument, millega nad tuginesid Meroni doktriini rikkumisele seoses komisjoni kriisilahendusmenetluses osalemise ulatusega, on esitatud hilinemisega.⁴³

63. Esimese argumenti kohta leidis Üldkohus, et komisjonipoolsel kinnitamisel järgiti põhjendamiskohustust, ning et kinnitamisel selgitati viiteid kriisilahendusskeemile. Üldkohus tugines ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõikele 7, mille kohaselt võib komisjon kas kinnitada kriisilahendusskeemi või esitada vastuväiteid selle kaalutlusõiguslikele aspektidele. Üldkohtu hinnangul tähendab see, et komisjon ei peaks tegelikult kordama kriisilahendusnõukogu põhjendusi kriisilahendusskeemi kohta, vaid üksnes selle kinnitama.

64. Tuleb täpsustada, et küsimust, kas kinnitamine komisjoni poolt oli piisav või oli tegemist pelgalt kriisilahendusnõukogu otsusele „templi alla löömisega“, käsitles Üldkohus juba näidiskohtuasjas *Algebris*⁴⁴, mille peale ei ole Euroopa Kohtule apellatsioonkaebust esitatud. Üldkohus leidis, et komisjoni viitest kriisilahendusskeemile ja selles näidatud põhjendustele piisab, et põhjendamiskohustus oleks täidetud. Ta asus seisukohale, et „kriisilahendusskeem ja selle põhjendused on osa vaidlustatud otsuse vastuvõtmise taustast“⁴⁵, milles komisjonipoolne kinnitus anti.

65. Olen selle järeldusega nõus.⁴⁶ Kui kriisilahendusskeem ise on piisavate põhjendatud, kinnitab komisjon samuti, et kriisilahendusnõukogu on oma põhjendamiskohustuse täitnud. Teisisõnu, kui komisjon peaks leidma, et kriisilahendusskeem seda nõuet ei täida, peab ta sellele esitama vastuväiteid ja nõudma kriisilahendusnõukogult kriisilahendusskeemi muutmist.

66. Seega ei leia ma mingit viga Üldkohtu põhjendustes, mis puudutavad kinnitamist komisjoni poolt.

67. Lõpuks leidis Üldkohus, et paralleelse apellatsiooniasja apellandid esitasid Meroni doktriinil põhineva argumenti⁴⁷ esimest korda oma repliigis ja tunnistas selle seega vastuvõetamatuks.

⁴⁰ Seda tuleb pidada vastuvõetamatuks, järgides Euroopa Kohtu 28. aprilli 2022. aasta kohtuotsust *Changmao Biochemical Engineering vs. komisjon* (C-666/19 P, EU:C:2022:323, punktid 187–189). Lisaks „apellatsioonkaebus ei vasta nendele tingimustele, kui see ei sisalda argumentatsiooni, milles on konkreetselt näidatud, milles seisneb vaidlustatud kohtuotsuses või kohtumääruses väidetavalt esinev õigusnormi rikkumine“. 14. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus *NRW. Bank vs. SRB* (C-662/19 P, EU:C:2021:846, punkt 36).

⁴¹ Euroopa Kohtu kodukorra artikli 170 lõike 1 kohaselt ei või apellatsioonkaebuses muuta Üldkohtu menetluses olnud hagi eset. Vt ka 1. veebruari 2007. aasta kohtuotsus *Sison vs. nõukogu* (C-266/05 P, EU:C:2007:75, punkt 95).

⁴² Paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punktid 570–578.

⁴³ Paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punktid 579–581. 13. juuni 1958. aasta kohtuotsus *Meroni vs. Ülemamet* (9/56, EU:C:1958:7).

⁴⁴ 1. juuni 2022. aasta kohtuotsus *Algebris (UK) ja Anchorage Capital Group vs. komisjon* (T-570/17, EU:T:2022:314).

⁴⁵ *Ibid.*, punkt 151.

⁴⁶ Vt ka kohtujurist Čapeta ettepanek kohtuasjas komisjon vs. SRB (C-551/22 P, EU:C:2023:846, punktid 123–128).

⁴⁷ See doktriin tuleneb 13. juuni 1958. aasta kohtuotsusest *Meroni vs. Ülemamet* (9/56, EU:C:1958:7). Doktriini ja minu seisukoha selgitamiseks selle kohaldatavuse kohta kriisilahendusmenetluses vt kohtujurist Čapeta ettepanek kohtuasjas komisjon vs. SRB (C-551/22 P, EU:C:2023:846, punktid 75–97).

68. Üldkohus selgitas, et esimeses kohtuastmes esitatud hagi väitsid need apellandid, et komisjon rikkus oma põhjendamiskohustust, samas kui Meroni doktriini kohaselt oli see tema kohustus. Esimeses kohtuastmes esitatud repliigis väitsid nad lisaks, et komisjoni roll kriisilahendusmenetluses üldisemalt rikub ELTL artiklis 291 sätestatud rakendusvolituste põhimõtet ja Meroni doktriini.

69. Tegemist on tõepoolest kahe erineva argumendiga, millest viimast võib kaudselt lugeda ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 õigusvastasuse vastuväiteks, mis täpsustab komisjoni rolli kriisilahenduse meetme võtmisel.

70. Leian seega, et Üldkohus ei teinud viga, kui ta leidis, et see argument on esitatud hilinenult ja on seega vastuvõetamatu.

b) Kriisilahendusskeemi ja muude dokumentide konfidentsiaalsus

71. Apellatsioonkaebuse viiendas väites leiab apellant, et Üldkohus tegi vea⁴⁸, kui ta leidis, et apellandil ei olnud õigust saada tervet kriisilahendusskeemi (konfidentsiaalset) versiooni. Ta väidab ka, et Üldkohus tegi vea, kui ta järeldas, et kriisilahendusskeemi mittekonfidentsiaalne versioon ei riku ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 88 lõiget 1.

72. Lisaks väidab apellant, et Üldkohus tegi vea, kui ta asus seisukohale, et apellant võis esitada hagi kriisilahendusskeemi vastu, ja kui ta leidis, et apellandil oli võimalik enne repliigi esitamist kommenteerida vähem konfidentsiaalse versiooni hilisemat avaldamist, mis toimus esimese astme menetluse käigus. Lõpuks heidab apellant Üldkohtule ette, et viimane leidis, et kriisilahendusskeemi, hinnangu 1 ja hinnangu 2 täielikud versioonid (mis sisaldavad konfidentsiaalset teavet) ning muud kriisilahendusega seotud dokumendid ei olnud vaidluse lahendamisel asjakohased.⁴⁹

73. Paralleelses apellatsiooniasja apellandid väidavad oma teise väite viiendas osas, et Üldkohus tegi paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 503 ja 504 vea, kui ta leidis, et nende kaitseõigusi ei ole rikutud seetõttu, et nad ei saanud tutvuda kõigi kriisilahendusmenetluse dokumentidega.

74. Sisuliselt kerkib küsimus, kas Üldkohus kontrollis mõlemas vaidlustatud kohtuotsuses õigesti, kas esimese kohtuastme hagejatel pidi olema õigus tutvuda kriisilahendusskeemi konfidentsiaalsete versioonidega ja seotud dokumentidega? Leian, et see oli nii.

75. Üldkohus määras kõigepealt kindlaks harta artikli 47 kontrollistandardi, võttes eelkõige arvesse ühtse kriisilahenduskorra määruse konteksti, mille artikli 88 lõikes 5 on ette nähtud kriisilahendusnõukogu kohustus tagada, et tema avalikustatavad andmed ei sisalda konfidentsiaalset teavet⁵⁰, ja määruse artikli 88 lõiget 1, mille kohaselt „ametisaladuse hoidmise nõuetega hõlmatud teavet ei tohi avaldada ühelegi avaliku ega erasektori ettevõtjale, välja arvatud juhul, kui see on vajalik kohtumenetluse otstarbel“.

⁴⁸ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 356–402.

⁴⁹ *Ibid.*, punkt 723.

⁵⁰ *Ibid.*, punktid 356, 363–365.

76. Üldkohus lükkas tagasi ka apellandi argumendid, mille kohaselt oleks tulnud talle edastada kriisilahendusskeemi täielik versioon ja muud dokumendid, ja selle argumendi toetuseks tugines ta piiravaid meetmeid käsitlevale kohtupraktikale. Nimetatud kohus leidis, et kriisilahendusskeem ei ole panga aktsionäride suhtes võetud individuaalne meede erinevalt piiravast meetmest, millega külmutatakse individuaalsed varad.⁵¹

77. Sama loogika alusel jättis Üldkohus paralleelses kohtuotsuses rahuldamata ka esimese kohtuastme hagejate argumendi, et nad oleksid pidanud saada tutvuda toimikuga ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 90 lõike 4 alusel. Üldkohtu hinnangul tuleb sellist tutvumist võimaldada ainult ettevõtjale, kelle suhtes kriisilahendust läbi viiakse, see tähendab Banco Popularile, mitte tema aktsionäridele või võlausaldajatele.⁵²

78. Lisaks eristas Üldkohus ühtse kriisilahenduskorra määruse alusel kriisilahendusnõukogul lasuvat konfidentsiaalsuskohustust õigusest tutvuda dokumentidega määruse nr 1049/2001⁵³ alusel, millele hagejad tuginesid. Üldkohus lükkas selle võrdluse tagasi, kuna ühtse kriisilahenduskorra määruks on kehtestatud üldreegel, mille kohaselt on kriisilahendusnõukogu valduses oleva konfidentsiaalse teabe avalikustamine keelatud.⁵⁴

79. Selle asemel viitas Üldkohus analoogiale direktiiviga 2004/39⁵⁵, mille artikli 54 lõige 1 on samaväärne ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 88 lõikega 1, ning leidis minu arvates õigesti, et nende kahe sätte eesmärk ei ole anda üldsusele õigust dokumentidega tutvuda.

80. Seejärel analüüsis Üldkohus väga üksikasjalikult saladuse hoidmise kohustusi seoses kriisilahendusskeemi, hinnangu 2 ja dokumentidega, millele kriisilahendusnõukogu oma otsuse tegemisel tugines. Ta kirjeldas mitmesuguseid negatiivseid tagajärgi, mis täielikult avalikustamisel oleksid võinud olla.⁵⁶

81. Üldkohus selgitas samuti, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 88 lõige 1 puudutab nimelt kohtu *võimalust* määrata avalikustamine, kui see on vajalik kohtumenetluse jaoks, ega näe ette – nagu väitis esimese kohtuastme hageja –, et avalikustamine muutub *kohustuslikuks* iga kord, kui otsuse suhtes on algatatud kohtumenetlus.⁵⁷

82. Mis puudutab argumenti, et kriisilahendusnõukogu piiras põhjendamatult kriisilahendusskeemiga tutvumist, kuna ta avaldas kriisilahendusskeemi ning hinnangu 1 ja hinnangu 2 vähem redigeeritud mittekonfidentsiaalsed versioonid, siis märkis Üldkohus, et aja möödumine (käesoleval juhul kaheksa kuud) on asjaolu, mis võib mõjutada seda, kas

⁵¹ *Ibid.*, punktid 358 ja 359.

⁵² Paralleelselt vaidlustatud kohtuotsuse punktid 503 ja 504.

⁵³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT 2001, L 145, lk 43; ELT eriväljaanne 01/03, lk 331).

⁵⁴ Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 383 ja 384 tugines Üldkohus 19. juuni 2018. aasta kohtuotsusele Baumeister (C-15/16, EU:C:2018:464, punktid 38 ja 39).

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT 2004, L 145, lk 1; ELT eriväljaanne 06/07, lk 263).

⁵⁶ Näiteks et see võib „ajendada aktsionäre oma aktsiaid turul müüma ja tuua kaasa ka hoiuste massilise väljavoolu, mille tagajärjel muutuks panga finantsolukord veelgi raskemaks ning mis seetõttu kahjustaks kriisilahendusnõukogu tegevuse tõhusust ning turu toimimist“. Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 373.

⁵⁷ Kohtujuristi kursiiv. Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 376 ja 377.

konfidentsiaalsuse tingimused on konkreetsel ajahetkel täidetud.⁵⁸ Minu arvates selgitas ta piisavalt üksikasjalikult, et lisateabe hilisem avaldamine ei mõjutanud esimese kohtuastme hageja õigust esitada hagi ja vastata oma repliigis lisateabele.

83. Apellatsioonkaebuse kuuendas väites leiab apellant, et Üldkohus tegi vea, kui ta lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 721–728 tagasi tema taotluse võtta menetlust korraldavaid meetmeid, sealhulgas taotluse välja nõuda mitmesuguseid dokumente ja esitada Hispaania Kuningriigile kirjalikke küsimusi.

84. Pärast seda, kui Üldkohus oli nõudnud kriisilahendusnõukogult kriisilahendusskeemi konfidentsiaalsete versioonide ja muude dokumentide esitamist⁵⁹, otsustas ta, et need ei ole vaidluse lahendamisel asjakohased.⁶⁰ Apellant väidab, et sellega rikuti nende kaitseõigusi, kuna dokumentide konfidentsiaalne versioon oli nähtav mitte ainult kriisilahendusnõukogule ja komisjonile, vaid ka Üldkohtule. Apellant väidab seevastu, et ilma selle teabega tutvumist ei olnud tal võimalik esitada uusi argumente või muuta oma seisukohti olemasolevate argumentide kohta.

85. Minu arvates tugines Üldkohus õigesti Euroopa Kohtu praktikale, mille kohaselt Üldkohus ise otsustab, kas tema menetluses olevas kohtuasjas esitatud teavet on vaja täiendada. Seega oli tal võimalik teha otsus esitatud dokumentide alusel.⁶¹

86. Euroopa Kohus peaks seega tagasi lükkama apellatsioonkaebuse viienda ja kuuenda väite ning paralleelse apellatsiooniasja teise väite viienda ja kuuenda osa põhjendamatusesse tõttu.

B. Väited kohtuasjas C-535/22 P

87. Käesolevas kohtuasjas vaidlustas apellant Üldkohtu järeldused väidetavate õigusnormide rikkumise kohta Banco Popolari müügi protsessis (1. jagu), samuti omandiõiguse rikkumise kohta seoses ühtse kriisilahenduskorra määruse teatavate sätetega (2. jagu) ja kriisilahendusskeemiga (3. jagu).

1. Banco Popolari müügi protsess

88. Apellant väidab⁶², et Üldkohus kohaldas müügihinna maksimeerimisel ühtse kriisilahenduskorra määruse⁶³ artiklit 14 vääralt. Ta väidab, et see on üks kriisilahenduse eesmärkidest kooskõlas ühtse kriisilahenduskorra määruse artikliga 14, mida tuleks tõlgendada koostoimes direktiivi 2014/59 artikliga 39. Lõpuks väidab ta, et Üldkohus tegi vea, kui ta leidis, et kriisilahendusnõukogu ei olnud kohustatud enne kriisilahendust proovima kohaldada alternatiivseid meetmeid.⁶⁴

⁵⁸ Tuginedes vaidlustatud kohtuotsuse punktis 390 19. juuni 2018. aasta kohtuotsusele Baumeister (C-15/16, EU:C:2018:464, punktid 48 ja 49).

⁵⁹ Loetletud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 95.

⁶⁰ Välja arvatud Banco Popolari 6. juuni 2017. aasta kiri EKP-le, mis edastati pooltele. Üldkohus tugines oma otsuses oma kodukorra artiklile 103. Vt vaidlustatud kohtuotsuse punktid 380 ja 723.

⁶¹ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 725–727.

⁶² Apellatsioonkaebuse teine väide ja kolmanda väite esimene osa.

⁶³ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 520–569.

⁶⁴ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 669–697.

89. Oma apellatsioonkaebuse kolmanda väite teises ja kolmandas osas heidab apellant Üldkohtule ette, et (i) viimane rikkus oma hoolsuskohustust, kui ta lükkas vastuvõetamatuse tõttu tagasi tema argumendid 2016. aasta kriisilahenduskavas sisalduvate väidetavate vigade kohta ja et (ii) ta rikkus apellandi kaitseõigusi.

90. Mis puudutab eespool punktis 88 kirjeldatud väiteid, siis leidis Üldkohus, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 14 lõike 2 teises lõigus sätestatud kriisilahenduse eesmärkide hulgas ei ole müügihinna maksimeerimist. Lisaks leidis Üldkohus, et direktiivi 2014/59 artikli 39 lõike 2 punkt f on Banco Popolari müügi puhul asjakohane. Selles artiklis on sätestatud ettevõtte võõrandamise vahendi menetlusnõuded, mille kohaselt turundusprotsessi „eesmärk on saavutada asjaomaste aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste või kohustuste võimalikult kõrge võõrandamishind“.

91. Üldkohus analüüsis üksikasjalikult Banco Popolari müügiprotsessi iga etappi, võttes arvesse kriisilahendusnõukogu selgitusi kriisilahendusskeemis ja tema turustamisotsuses. Oluline tegur, mida Üldkohus arvesse võttis, oli vajadus, et turundusmenetlus jääks võimalikult salajaseks, et vältida lekkeid, mis võivad põhjustada täiendavat ebakindlust ja turu usalduse kadumist, mis võib seega seda ohtu finantsstabiilsuse.⁶⁵

92. Samuti analüüsis Üldkohus kriisilahendusnõukogu väidetavat kohustust kasutada enne kriisilahendust alternatiivseid meetmeid, tõlgendades ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 14 lõiget 2. Üldkohus leidis, et apellant tõlgendas vääralt seda sätet, mille kohaselt kriisilahenduses osalejad „peavad vähendama kriisilahenduse kulusid miinimumini ning vältima väärtuse vähenemist, *välja arvatud juhul, kui see on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks*“.⁶⁶ Üldkohus otsustas samuti, et huvide tasakaalustamist ja kriisilahenduse proportsionaalsust ei saa hinnata üksnes aktsionäride omandiõigusele kaasnevate piirangute seisukohast.⁶⁷

93. Seejärel vaatas Üldkohus läbi kriisilahendusskeemi põhjendused selle kohta, miks muud kriisilahenduse vahendid ei võimalda saavutada kriisilahenduse eesmärke, põhjused, miks kriisilahendusnõukogu kaldus kõrvale oma 2016. aasta kriisilahenduskavast ja miks ühtse kriisilahendusfondi kasutamine ei tulnud kõne alla.⁶⁸

94. Leian, et Üldkohus tõlgendas õigesti ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 14 lõiget 2, mis puudutab erinevate huvide tasakaalustamist, mida kriisilahenduse meetmed tingimata mõjutavad. Samuti vaatas Üldkohus põhjalikult läbi kriisilahendusskeemis esitatud põhjendused muude alternatiivide kohta, mida ei kasutatud.

95. Mis puudutab punktis 89 esitatud apellatsioonkaebuse kolmanda väite teist ja kolmandat osa, siis olen seisukohal, et need on vastuvõetamatud. Esiteks tuvastas Üldkohus, et argumendid, mis olid suunatud 2016. aasta kriisilahenduskava vastu⁶⁹, mida Banco Popolari lõplikus

⁶⁵ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 545–552.

⁶⁶ Kohtujuristi kursiiv. Vt ka vaidlustatud kohtuotsuse punktid 671 ja 672.

⁶⁷ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 486, 487, 673 ja 674. Üldkohus vaatas läbi ka kriisilahendusskeemis sisalduvad põhjendused huvide tasakaalustamise kohta (punktid 675–679).

⁶⁸ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 680–697.

⁶⁹ Vt paralleelse ettepaneku punkt 10.

kriisilahendusskeemis ei kajastatud, esitati alles repliigis ja olid seega vastuvõetamatud. Üldkohus lisas, et igal juhul ei olnud need asjakohased lõpuks vastu võetud kriisilahendusskeemi kehtivuse hindamisel.⁷⁰

96. Olen nõus. Esiteks ilmneb, et esimeses kohtuastmes väitis apellant oma repliigis, et 2016. aasta kriisilahenduse kava ei olnud nõuetekohaselt välja töötatud⁷¹, kuid see argument on vahepeal muudetud väiteks, et 2016. aasta kriisilahenduse kava oleks tulnud ajakohastada. Kuna see on apellatsioonkaebuse esitamise ajal uus väide, on see vastuvõetamatu.⁷²

97. Isegi kui Euroopa Kohus arvab teisiti ja leiab, et need argumendid on vastuvõetavad, on need minu arvates põhjendamatud. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 23 kolmandas lõigus on sätestatud: „Kriisilahendusskeemi vastuvõtmisel võtavad kriisilahendusnõukogu, nõukogu ja komisjon arvesse ja järgivad artiklis 8 osutatud kriisilahenduse kava, välja arvatud juhul, kui kriisilahendusnõukogu leiab juhtumi asjaolusid arvestades, et kriisilahenduse eesmärged on võimalik tulemuslikumalt saavutada meetmetega, mida kriisilahenduse kavas ei ole ette nähtud.“

98. Üldkohus selgitas, et 2016. aasta kriisilahenduskavas ei oleks saanud arvesse võtta likviidsuskriisi, millesse Banco Popular alates 2017. aasta aprillist sattus.⁷³ Lisaks viitas Üldkohus kriisilahendusskeemi põhjendustele 44–46, milles kriisilahendusnõukogu selgitas, „mis põhjustel 2016. aasta kriisilahenduskavas ette nähtud kriisilahendusvahend kriisilahenduse kuupäeval valitsenud olukorras sobiv ei olnud“.⁷⁴ Seetõttu muutis kriisilahendusnõukogu Banco Populari puhul rakendatava kriisilahenduse vahendi kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendist ettevõtte võõrandamise vahendiks.⁷⁵

99. Seega toimis Üldkohus õigesti, kui ta lükkas selle väite asjakohatuse tõttu tagasi.

100. Kolmanda väite kolmandas osas väidab apellant, et Üldkohus rikkus tema kaitseõigusi, kuna ta leidis, et apellandi märkused ja tema esitatud eksperdiarvamus ei tõenda seda, kuidas muud alternatiivid võimaldanuks saavutada kriisilahenduse eesmärged.

101. Teen ettepaneku, et Euroopa Kohus tunnistaks need väited ilmselgelt vastuvõetamatuks, kuna vastupidi Euroopa Kohtu kodukorra artikli 169 lõikele 2⁷⁶ ei täpsustata nendes vaidlustatud kohtuotsuse osi, mida tahetakse vaidlustada.

102. Kokkuvõttes teen ettepaneku jätta apellatsioonkaebuse teine ja kolmas väide rahuldamata ulatuses, milles need on vastuvõetavad.

2. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklite 15 ja 22 vastuvõetamatuse vastuväide

103. Apellant vaidlustas seitsmendas väites ka Üldkohtu hinnangu ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklite 15 ja 22 kehtivuse kohta.

⁷⁰ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 490 ja 491.

⁷¹ Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 688.

⁷² Vt eespool joonealune märkus 41.

⁷³ Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 689.

⁷⁴ Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 691.

⁷⁵ Kriisilahendusnõukogu märkis, et „ei olnud tagatud, et selles kavas ette nähtud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend võimaldanuks kohe ja tõhusalt Banco Populari likviidsuskriisi lahendada“. Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 691.

⁷⁶ Vt ka 21. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus EKP vs. Estate of Espirito Santo Financial Group (C-396/19 P, EU:C:2020:845, punkt 24).

104. Ta väidab esiteks, et Üldkohus⁷⁷ kohaldas vääralt Euroopa Kohtu praktikat maksejõuetute pankade kohta; teiseks, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklid 15 ja 22 rikuvad vajalikkuse nõuet, kuna need on liiga laialt sõnastatud, võimaldades seega meelevaldseid meetmeid; kolmandaks, et need samad sätted on vastuolus ELL artikli 5 lõikega 4, kuna nendes ei ole ette nähtud erinevaid lahendusi ühelt poolt pankade jaoks, kellel on likviidsusprobleemid ja teiselt poolt pankade jaoks, kellele on maksejõuetusprobleemid; neljandaks on need samad sätted vastuolus harta artikliga 52 ja ELL artikli 5 lõikega 4, kuna nendes ei ole ette nähtud võimalust korrigeerida aktsiate allahindlust pärast lõplikku hindamist kooskõlas ühtse kriisilahenduskorra määruse artikliga 20; lõpuks väidab apellant, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklid 15 ja 22 on ebaproportsionaalsed, kuna nendes ei ole ette nähtud piisavat hüvitist ja valik eri kriisilahendusvahendite vahel toob kaasa diskrimineerimise likviidsusprobleemidega pankade ja maksejõuetute pankade vahel.

105. Kõigepealt tuleb märkida, et selle apellatsioonkaebuse väite neljas osa on vastuvõetamatu, kuna see ei viita vaidlustatud kohtuotsuse osadele, millele selles vastu vaieldakse.⁷⁸ Lisaks on selle apellatsioonkaebuse väite viies osa vastuvõetamatu osas, milles see puudutab kriisilahenduse vahendi valikust tulenevat diskrimineerimist, kuna tegemist on apellatsioonimenetluses esitatud uue argumendiga.⁷⁹

106. Sisulistes küsimustes järgis Üldkohus õigusvastasuse vastuväitele vastates vajalikke samme, et teha kindlaks, kas harta artikliga 17 kaitstud omandiõiguse piiramine võib olla harta artikli 52 alusel põhjendatud.⁸⁰

107. Alustades avaliku huvi eesmärgist, mille tõttu õigus omandile oli piiratud, esitas Üldkohus ülevaate Euroopa Kohtu rikkalikust kohtupraktikast finantskriisi kontekstis, selgitades pankade maksejõuetusega kaasnevaid riske euroala finants- ja pangandussüsteemi stabiilsusele ning kahju riski hoiustajatele.⁸¹

108. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklites 15 ja 22 tehtud valikud, nagu Üldkohus neid väga üksikasjalikult kirjeldas, tulenevad 2008. aasta finantskriisist saadud õppetundidest ja põhinevad põhimõttel, et aktsionärid on esimesed, kes kannavad maksejõuetu panga kahjumit. Tuginedes konkreetset Euroopa Kohtu järeldustele kohtuotsuses Kotnik, järeldas Üldkohus, et aktsionärid peavad täielikult kandma oma investeeringutega seotud riske, sealhulgas panga maksejõuetuse majanduslikke tagajärgi, mida ei saa seega pidada nende omandiõiguse rikkumiseks.⁸²

109. Apellandi argumendiga, et Üldkohus kohaldas maksejõuetuid panku käsitlevat kohtupraktikat antud juhtumi olukorra suhtes vääralt, ei saa minu arvates nõustuda. Kohtuotsust Kotnik ja teisi Euroopa Kohtu otsuseid, mis käsitlevad avalikku huvi seoses finantsstabiilsusega, kasutati näitamaks, et aktsionärid peavad panga maksejõuetuse korral kandma oma investeeringuga seotud riski. Üldkohus näitas siiski ka seda, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklid 15 ja 22 kehtestavad kriisilahendusnõukogule ja komisjonile tingimusi, kui nad otsustavad,

⁷⁷ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 150–219.

⁷⁸ Vt eespool punkt 101 ja joonealune märkus 77.

⁷⁹ Vt eespool joonealune märkus 41.

⁸⁰ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 159 ja 160.

⁸¹ Üldkohus viitab vaidlustatud kohtuotsuse punktides 161–164 Euroopa Kohtu üldtuntud ulatuslikule kriisijärgsele kohtupraktikale: 19. juuli 2016. aasta kohtuotsus Kotnik jt (C-526/14, EU:C:2016:570); 20. septembri 2016. aasta kohtuotsus Ledra Advertising jt vs. komisjon ja EKP (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701); 8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Dowling jt (C-41/15, EU:C:2016:836) ja 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Balgarska Narodna Banka (C-501/18, EU:C:2021:249).

⁸² Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 172–174.

kas ja kuidas võtta kriisilahenduse meetet. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 punktile b viidates märkis Üldkohus, et kriisilahenduse meetet kasutatakse üksnes juhul, kui muud meetmed ole kättesaadavad, nagu tavaline maksejõuetus, riigiabi või laenud.⁸³

110. Teises argumendis väidab apellant, et Üldkohus leidis, et omandiõiguse piiramine on põhjendatud, kui kriisilahenduse tingimused on täidetud.⁸⁴ Üldkohus selgitas siiski üksikasjalikumalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklitega 18 ja 21 kehtestatud lisatingimusi, mis piiravad kriisilahendusnõukogu ja komisjoni vabadust konkreetse kriisilahendusmeetme parameetrite kindlaksmääramisel.⁸⁵

111. Apellandi kolmandas ja viiendas argumendis heidetakse Üldkohtule ette, et viimane tegi vea, kui ta leidis, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklid 15 ja 22 on proportsionaalsed, kuigi need sätted ei tee vahet likviidsuse probleemidega pankade ja maksejõuetute pankade vahel kasutatud kriisilahenduse vahendi ning aktsionäride ja võlausaldajate kohtlemise seisukohast.

112. Võttes arvesse ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõikes 1 sätestatud kriisilahenduse tingimusi käsitlevat analüüsi, ei ole põhjust, miks ühtse kriisilahenduse määrusega oleks pidanud kehtestama erinevad eeskirjad kriisilahenduse kohta pankade jaoks, mis on maksejõuetud, ja pankade jaoks, mis kannatavad likviidsusprobleemide all.

113. Kokkuvõttes teen Euroopa Kohtule ettepaneku lükata apellatsioonkaebuse seitsmes väide tagasi.

3. Õigus omandile ja proportsionaalsuse põhimõte Banco Popolari kriisilahendusskeemis

114. Apellatsioonkaebuse kaheksandas väites väidab apellant esiteks, et Üldkohus leidis vääralt, et ühtse kriisilahenduskorra määrus eeldab maksejõuetust, ja seega on tavaline maksejõuetusmenetlus kriisilahenduse ainus alternatiiv; teiseks, et Üldkohus tegi vea, kui ta järeldas, et kriisilahendusskeemini viinud menetlus, milles tugineti hinnangule 2, ei olnud meelevaldne; kolmandaks tegi ta vea, kui ta järeldas, et õiglase hüvitise puudumine on proportsionaalne.

115. Esimene argument on osaliselt vastuvõetamatu, kuna vastupidi Euroopa Kohtu kodukorra artikli 169 lõikele 2 ei täpsusta see vaidlustatud kohtuotsuse osa, milles Üldkohus tuvastab, et ühtse kriisilahenduskorra määrus tugineb maksejõuetuse presumptsioonile.

116. Apellant väidab samuti, et Üldkohus tegi vea, kui ta kohaldas Banco Popolari olukorrale maksejõuetuid panku käsitlevat Euroopa Kohtu praktikat.⁸⁶ Järelikult tuleb see argument samadel põhjustel, mis on esitatud eespool apellatsioonkaebuse seitsmenda väite raames⁸⁷, tagasi lükata.

117. Teine ja kolmas argument, mille kohaselt Üldkohus tegi vea, kui ta ei tuvastanud, et kriisilahendusskeem oli meelevaldne, kuna ta tugines hinnangule 2, ja et see oli ebaproportsionaalne õiglase hüvitamise puudumise tõttu, on vastuvõetamatud, kuna need esitati

⁸³ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 180–188.

⁸⁴ Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 169.

⁸⁵ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 170, 171, 179 ja 180.

⁸⁶ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 198–208.

⁸⁷ Eespool toodud punktid 111 ja 112.

esimest korda alles apellatsioonimenetluses.⁸⁸ Täpsemalt, vaidlustatud kohtuotsuse punktid⁸⁹, millele apellant viitab, ei käsitle ei hinnangut 2 ega õiglast hüvitist. Tegelikult ei käsitlenud Üldkohus neid argumente esimeses kohtuastmes.

118. Kokkuvõttes teen ettepaneku, et Euroopa Kohus lükkaks apellatsioonkaebuse kaheksanda väite tagasi ulatuses, milles see on vastuvõetav.

VI. Ettepanek

119. Eeltoodut arvesse võttes teen Euroopa Kohtule ettepaneku:

- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja apellandilt.

⁸⁸ Vt eespool joonealune märkus 41.

⁸⁹ Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 466, 467, 474–476 ja 481.